
Rishigautamaproktam Divyashivanamaih Shivarchanopadesham

ऋषिगौतमप्रोक्तं दिव्यशिवनामैः शिवार्चनोपदेशम्

Document Information

Text title : Rishigautamaproktam Divyashivanamaih Shivarchanopadesham

File name : divyashivanAmahshivArchanopadesham.itx

Category : shiva, shivarahasya, upadesha, advice

Location : doc_shiva

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | ugrAkhyah saptamAMshaH | adhyAyaH 23| 146-180||

See corresponding nAmAvalI

Latest update : June 16, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 20, 2024

sanskritdocuments.org

ऋषिगौतमप्रोक्तं दिव्यशिवनामैः शिवार्चनोपदेशम्

(शिवरुद्रस्थान्तर्गते उग्राप्ये)

अनन्यशरणा नित्यं शिवमेव भजन्ति ये ।
त एव धन्याः शैवाश्च कृतकृत्या न संशयः ॥ १४६ ॥

भजन्यनन्यभावेन भवानीरमणं प्रभुम् ।
भाग्यवन्तस्ततस्तेष्वो नमो भूयो नमो नमः ॥ १४७ ॥

येषामन्त्यतनुर्विप्रास्त एव गिरिजापतिम् ।
अनन्यभावाः सततं भजन्यव्यभियारतः ॥ १४८ ॥

येन सर्वाणि कर्माणि वैदिकानि मलेश्वरे ।
समर्पन्तेऽनिशं तेन मुक्तिर्लभ्या न संशयः ॥ १४९ ॥

अत्यन्तदुर्लभा मुक्तिः प्राप्यते शिवपूजया ।
तादृशी शिवपूजैव कर्तव्या विधिवद्विज्ञैः ॥ १५० ॥

प्राणानायम्य सङ्कलय स्नात्वोद्धृत्य य भस्मना ।
धृत्वा त्रिपुण्ड्ररुद्राक्षान्कर्तव्यं शिवपूजनम् ॥ १५१ ॥

मलेश एव सम्पूज्यो मुक्त्यर्थिभिरुल्लसितम् ।
यतो मलेश्वरः सांभो मुक्तिदः सर्वदेहिनाम् ॥ १५२ ॥

न रुद्रादपरो देवो भगवानिति गीयते ।
तस्मात्स भगवान् रुद्रो भजनीयो मुमुक्षुभिः ॥ १५३ ॥

भगवन्तमुमाकान्तं भजन्ति भवभीरवः ।
न रुद्रादपरो देवो भवभीमभयापहः ॥ १५४ ॥

यो “यो वै रुद्र” एत्यत्र वैकारो वर्तते द्विजाः ।
स एवकारस्तेनान्ययोग एव निषिध्यते ॥ १५५ ॥

भगवान् रुद्र एवेति वैकारेण विनिश्चिते ।

रुद्रान्यो भगवान्कोऽपि नेति निश्चीते द्विजाः ॥ १५६ ॥

भगवन्तमुमाकान्तमनन्या ये भजन्ति तान् ।

नमस्कुर्मो नमस्कुर्मो नमस्कुर्मः पुनः पुनः ॥ १५७ ॥

ॐ शिवरुद्रमहादेव भगवन् शङ्करेश्वर ।

महेश्वरेति सततं वदन्त्वनुद्दिनं द्विजाः ॥ १५८ ॥

साम्भ शम्भो विठ्ठपाक्ष विष्णुब्रह्मादिवन्दित ।

सदाशिवेति सततं वदन्त्वनुद्दिनं द्विजाः ॥ १५९ ॥

यन्द्रशेखर विश्वेश यन्द्रसूर्याग्निभोजन ।

परात्परेति सततं वदन्त्वनुद्दिनं द्विजाः ॥ १६० ॥

अनन्तसोमसूर्याग्निप्रभाधिक महाप्रभो ।

विश्वनाथेति सततं वदन्त्वनुद्दिनं द्विजाः ॥ १६१ ॥

उमाकान्तामराराध्य भगवन्नीललोहित ।

ललाटाक्षेति सततं वदन्त्वनुद्दिनं द्विजाः ॥ १६२ ॥

उरामरेश शैवेशकन्याश्लिष्टवपुर्धर ।

कालकालेति सततं वदन्त्वनुद्दिनं द्विजाः ॥ १६३ ॥

कर्पूरगौर कामारे नरसिद्धनिषूदन ।

देवतासार्वभौमेति वदन्त्वनुद्दिनं द्विजाः ॥ १६४ ॥

वामदेवामराधीश भसितोद्धूलनप्रिय ।

विश्वरूपेति सततं वदन्त्वनुद्दिनं द्विजाः ॥ १६५ ॥

भव शङ्कर लोकेश शूलपाशो महेश्वर ।

शिवप्रियेति सततं वदन्त्वनुद्दिनं द्विजाः ॥ १६६ ॥

उग्र भीम भवाराते भर्ग त्रिपुरसूदन ।

नीलकण्ठेति सततं वदन्त्वनुद्दिनं द्विजाः ॥ १६७ ॥

विष्णुनेत्रार्चितानर्घ्य शरष्यपद्यपङ्कज ।

मृत्युञ्जयेति सततं वदन्त्वनुद्दिनं द्विजाः ॥ १६८ ॥

त्रिकाग्रिकाल कालज्ञ कालकूटविषाशन ।

कलिकल्मषापहत्येवं वदन्त्वनुद्दिनं द्विजाः ॥ १६९ ॥

भद्राङ्गपाशे सर्वात्मत्रन्धकासुरसूदन ।
 सर्वेश्वरेति सततं वदन्त्वनुदिनं द्विजाः ॥ १७० ॥
 डैलासवासिन् गौरीश वृषाङ्ग वृषभध्वज ।
 सर्वोत्तमेति सततं वदन्त्वनुदिनं द्विजाः ॥ १७१ ॥
 काशीनाथाविमुक्तेश भवानीप्राणवल्लभ ।
 उमासहाय सिद्धूप निरञ्जन निरामय ॥ १७२ ॥
 परमात्मेति(भरेति) सततं वदन्त्वनुदिनं द्विजाः ।
 अेतानि दिव्यनामानि भडेशस्य भडात्मनः ॥ १७३ ॥
 जपनीयानि यत्नेन मुमुक्षुभिरदर्निशम् ।
 स्मर्तव्योऽस्माभिरनिश स्मरापस्मारनायकः ॥ १७४ ॥
 न छि स्मरडरादन्यः स्मर्तव्योऽस्माभिरन्वडम् ।
 अतः संसारनाशाय स्मर्तव्यः परमेश्वरः ॥ १७५ ॥
 शिवनामकुटारेण निर्भूलानि भवन्ति छि ।
 संसारतरुमूलानां पातकं मूलमुच्यते ॥ १७६ ॥
 तन्नाशस्तु भवत्येव शिवनामसङ्गजपात् ।
 सादरं भस्मद्विग्धाङ्गो वद्रेच्छिव शिवेति य ॥ १७७ ॥
 स संसारविनिर्मुक्तो भवत्येव न संशयः ।
 ये कुर्वन्ति शिवध्यानं भस्मरुद्राक्षभूषणाः ॥ १७८ ॥
 ते भविष्यन्ति विप्रेन्द्राः शेषभूषणभूषिताः ।
 अनेकजन्मभिर्नित्यं पुण्यं बभुङ्कृत यद्वि ॥ १७९ ॥
 तदा शिवार्यने श्रद्धा भवेन्नामजपेऽपि य ।
 शिवेति शिवदं नाम येनोच्यरितमादरात् ॥ १८० ॥
 ॥ एति शिवरडस्थान्तर्गते ऋषिगौतमप्रोक्तं दिव्यशिवनामैः शिवार्यनोपदेशं सम्पूर्णम् ॥
 - ॥ श्रीशिवरडस्थम् । उत्राप्यः सप्तमांशः । अध्यायः २३ । १४६-१८० ॥

- .. shrIshivarahasyam . ugrAkhyah saptamAMshaH . adhyAyaH 23 . 146-180..

Notes:

Rṣi Gautama ऋषि गौतम delivers Upadeśa उपदेश about Worshipping Śiva शिव with His Divine Names i.e. DivyaŚivaNāmāni दिव्यशिवनामानि (that are enlisted in Śloka-s 158 to 173). He asserts that the axe of Śivanāma शिवनाम uproots the tree of Samsāra संसार; and that those who engage in Śivadhyāna शिवध्यान - while being adorned with Bhasma भस्म and Rudrākṣa रुद्राक्ष - certainly gain Liberation from the Samsāra संसार.

The DivyaŚivaNāmāvaliḥ दिव्यशिवनामावलिः derived from this Upadeśa उपदेश can be referred to from the link given below.

The Rudrastavaḥ रुद्रस्तवः Yo vai Rudraḥ यो वै रुद्रः, can be referred to from two of the links given below.

Proofread by Ruma Dewan

——
Rishigautamaproktam Divyashivanamaih Shivarchanopadesham

pdf was typeset on June 20, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

